

Bevoegdheden van de Raad van de Europese Unie

Source: CVCE. European Navigator. Susana Muñoz, Raquel Valls.

Copyright: (c) Centre Virtuel de la Connaissance sur l'Europe (CVCE)

All rights of reproduction, of public communication, of adaptation, of distribution or of dissemination via Internet, internal network or any other means are strictly reserved in all countries.

Consult the legal notice and the terms and conditions of use regarding this site.

URL: http://www.cvce.eu/obj/bevoegdheden_van_de_raad_van_de_europese_unie-nl-f566f9a6-874b-426c-b4a9-88351b731730.html

Last updated: 09/07/2016

Bevoegdheden van de Raad van de Europese Unie

De bevoegdheden die door de verdragen zijn toegekend aan de Raad, waren niet dezelfde in de drie Gemeenschappen. Er bestonden grote verschillen tussen het verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal (EGKS) —dat op 23 juli 2002 verstreek— en de verdragen tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap (EEG) en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (EGAE of Euratom).

In de EGKS van 1951 lag het institutionele gewicht bij de Hoge Autoriteit en speelde de Bijzondere Raad van Ministers slechts een bijkomstige rol, onder meer om de werking van de Hoge Autoriteit en die van de regeringen die verantwoordelijk waren voor het algemene economische beleid van de Lidstaten, te harmoniseren.

De verdragen van Rome van 1957 veranderen het machtsevenwicht van de EGKS, en de Raad wordt het zwaartepunt van het institutionele systeem, met de belangrijkste beslissingsmacht. De toenadering van de artikelen 8 van het EGKS-verdrag en 145 van het EEG-verdrag, eerste lid, die de respectieve bevoegdheden van de Hoge Autoriteit en de Raad vastleggen, is significant. Het algemene kader van de werking van beide instellingen is analoog: instaan voor de realisatie van de doelstellingen die zijn vastgelegd door het verdrag en onder de voorwaarden die door dat verdrag zijn bepaald.

De bevoegdheden die werden toegekend aan de Raden van elke Gemeenschap, zijn overgenomen door de ene Raad die werd ingesteld door het fusieverdrag van de executieven van 1965. De institutionele uniciteit werd echter niet gevolgd door een materiële samensmelting van de verdragen, en de bevoegdheden van de Raad blijven verschillend voor elke Gemeenschap.

Artikel 202 van het EG-verdrag (vroeger artikel 145 van het EEG-verdrag) onderging geen wijzigingen sinds de inwerkingtreding van de Europese Akte in 1987. Dit artikel bepaalt de voornaamste bevoegdheden van de Raad als volgt: hij staat in voor de coördinatie van het algemene economische beleid van de Lidstaten, hij beschikt over een beslissingsmacht en hij verleent de Commissie, in de akten die hij goedkeurt, de bevoegdheden tot het uitvoeren van de regels die hij instelt.

Naast deze algemene bevoegdheden, die de Raad uitoefent op basis van bijzondere beschikkingen van het verdrag die hem specifieke bevoegdheden toekennen, verlenen de artikelen 208 tot 210 van het EG-verdrag hem nog andere, bijkomende bevoegdheden: hij kan de Commissie vragen om onderzoeken uit te voeren en voorstellen te formuleren, hij kan het statuut bepalen van de comités die door het verdrag zijn vastgesteld, en hij legt de salarissen en vergoedingen van de leden van de instellingen vast.

De Raad heeft ook de taak om de leden te benoemen van het Rekenhof, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's. Ingevolge de wijzigingen die werden aangebracht door het verdrag van Nice van 2001, beslist de Raad daartoe bij gekwalificeerde meerderheid en niet meer met eenparigheid van stemmen. De voorafgaande raadpleging van het Europees Parlement is enkel vereist voor de benoeming van de leden van het Rekenhof (artikelen 247, 258 en 263 van het verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, 160 B en 166 van het verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie). Sinds het verdrag van Nice van 2001 benoemt de Raad, die de staatshoofden of regeringsleiders verenigt, bij gekwalificeerde meerderheid de persoon die hij tot voorzitter van de Commissie wil benoemen.

In het kader van de twee domeinen van intergouvernementele samenwerking, ingevoerd door het verdrag over de Europese Unie van 1992 — het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en de samenwerking op de gebieden van justitie en binnenlandse zaken —, vormt de Raad het belangrijkste coördinatie- en beslissingsorgaan (titels V en VI van het EU-verdrag).